

Vem är ansvarig för arbetsmiljön?

Med arbetsmiljö menas ...

- fysiska
- psykologiska
- sociala
förhållanden på arbetsplatsen

Vi kommer att fokusera på de fysiska arbetsmiljöriskerna och hur de åtgärdas.

Viktigt att tänka på

- Minimera risken för fall
- Undvik obekväma arbetsställningar och tunga lyft
- Var uppmärksam på farliga ämnen
- Använd rätt skyddsutrustning
- Använd rätt hjälpmedel
- Beredskap ska finnas för olyckor och bränder

§§ *Lagstiftning och myndigheter*

- Arbetsmiljölagen (1977:1160) (AML)
- Arbetsmiljöförordningen (1977:1166) (AMF)
- Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS)
- Arbetsmiljöverket (AV) ser till att lagar och regler följs, kan göra besök på arbetsplatsen. Arbetsgivaren ska åtgärda eventuella brister annars kan föreläggande eller förbud utfärdas.

I AML bl a

- Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika fysiska och psykiska förutsättningar
- Det innebär t ex också hänsyn till språkliga förutsättningar – alla måste förstå vad som gäller
- Särskilda regler gäller för personer under 18 år:
 - Anpassning efter individens förutsättningar
 - Introduktion
 - Förbud mot riskfyllda arbetsuppgifter

Byggherren/beställaren

- Byggherren (fastighetsägaren) har det **överordnade arbetsmiljöansvaret**
- **Ska utse en s k BAS-U =** byggarbetsmiljösamordnare för utförandet (byggherren kan själv vara BAS-U). Ofta är platschefen BAS-U

Vem har ansvar på rivningsföretaget?

- **Arbetsgivaren** (och den som hyr in arbetskraft)
– din högsta chef **har huvudansvaret** för arbetsmiljön. Bra ledarskap är viktigt.
- **Du själv** har ansvar för att följa regler och föreskrifter som gäller för arbetsplatsen
- **Skyddsombudet** – de anställdas representant
– verkar för en bra arbetsmiljö
men har inget eget ansvar för arbetsmiljön

Arbetsgivaren

- Ska känna till arbetsmiljölagen och de arbetsmiljöregler som gäller för företaget
- Ska planera, genomföra och följa upp verksamheten och arbetsmiljön (systematiskt arbetsmiljöarbete)
- Ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall

Arbetsgivaren ska ...

- instruera och informera de anställda för att undvika risker
t ex ge introduktion till ny personal
- ha en organisation för rehabiliterings- och anpassningsverksamhet
- anlita den företagshälsovård som behövs

Arbetsgivaren ansvarar för att ...

- ... lagar och regler om arbetsmiljö (AML, AMF och relevanta AFS) finns tillgängliga på arbetsplatsen
(I pappersform eller på Internet via dator)
- ... namn på skyddsombud och eventuella skyddskommittéledamöter finns anslagna på arbetsplatsen

Arbetsplatsens regler

- Arbetsplatsens ordnings- och skyddsregler ska finnas anslagna på arbetsplatsen
- Förutom lagar, föreskrifter och avtal gäller dessa regler för arbetsplatsen
- Du ska underteckna ett dokument med dessa regler och åtar dig då att följa dem

Arbetsplatsens ordnings- och skyddsregler

på arbetsstället Ranhammarsvägen

Förutom lagar, föreskrifter och avtal gäller följande ordnings- och skyddsregler för denna arbetsplats.

1. Ansvar

Alla som arbetar här skall tillsammans ta ansvar för en säker arbetsmiljö på arbetsstället. Samtliga skall medverka så att det blir ordning och trivsamt i personalutrymmen.

2. Personlig skyddsutrustning

Skyddsskor ska bäras på arbetsplatsen.

När det behövs skall andningsskydd, hörselskydd, handskar, hjälm, livlina mm användas.

3. Skyddsanordningar

Du skall själv kontrollera att det finns skyddsanordningar och ev. avspärrningar innan Du påbörjar ditt arbete. Om sådana saknas är du skyldig att säga till arbetsledningen innan arbetet

Bilden visar ett exempel på några regler för en arbetsplats.
Hela dokumentet finns i dokumentationen sist i avsnittet.

Skyddsombudet

- Är arbetarnas representant i arbetsmiljöfrågor, både för anställda och inhyrd personal
- Ska utses på arbetsplatser med minst fem anställda
- Ska verka för en bra arbetsmiljö och bevaka att arbetsgivaren uppfyller kraven i arbetsmiljölagen
- Om inte din chef kan hantera en arbetsmiljöfråga kan du vända dig till skyddsombudet.

Vid allvarlig och omedelbar fara ...

- ... för liv eller hälsa och arbetsgivaren inte genast undanröjer risken har skyddsombudet rätt att avbryta arbetet tills Arbetsmiljöverket har tagit ställning
- För eventuell skada till följd av en sådan åtgärd är ett skyddsombud fritt från ersättningsskyldighet

Du själv ska ... (AML kap 3, 4§)

- medverka i arbetsmiljöarbetet
- följa föreskrifter från arbetsgivaren och i arbetsmiljöplanen
- delta i genomförandet av åtgärder
- använda skyddsanordningar och personlig skyddsutrustning som föreskrivs
- och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

Allvarlig fara som du själv ser

- ”Om arbetstagaren finner att arbetet innebär omedelbar och allvarlig fara för liv eller hälsa, skall han snarast underrätta arbetsgivaren eller skyddsombud.”
- Du kan då inte bli ersättningskyldig för skada som uppstått till följd av att du inte utfört arbetet.
(AML kap 3, 4 §)

Du har fler uppgifter

- Inte utsätta andra för risker
- Rapportera risker
- Rapportera sjukdom, olycksfall, tillbud
- Du bör också föreslå åtgärder och lämna synpunkter på hur arbetet fungerar

Din attityd är viktig!

- Vi upprepar igen: Följ reglerna och vidta de skyddsåtgärder som gäller!

Tänk inte:

- Det tar för lång tid, jag ska bara ...
- Jag tar av mig skyddsutrustningen – den stör mig när jag arbetar
- Det har gått bra hittills
- Det drabbar inte mig

Även om du är ung och stark är du utsatt för risker! Och speciellt om du är oerfaren.

Ditt beteende är avgörande!

- Du påverkar även andra att göra rätt
- Var uppmärksam, tänk efter före!
 - Vilka risker kan finnas med detta arbete?
 - Hur kan jag göra så det blir säkert?
 - Har jag den information och skyddsutrustning som behövs?

T ex: Om ett skydd är borttaget från en maskin så ska du återställa det innan du använder den

Om du inte följer reglerna

- Arbetsgivaren ska se till att du följer de regler och föreskrifter som finns för arbetsmiljön
- Om du inte gör det kanske arbetsgivaren inte kan ha dig kvar som anställd

Du behöver kunskap

Du behöver

- kunskap om risker som kan finnas
- få information för det specifika arbetet
- ha kunskap om förebyggande åtgärder, skyddsutrustning m m
- ha kunskap om hur man gör vid skador och olyckor

Om AVs föreskrifter inte följs

- Arbetsmiljöverkets föreskrifter är bindande och måste följas
- Om någon skadas, blir sjuk eller dör på grund av att du är oaktsam så kan du dömas till straff för arbetsmiljöbrott
- Ett företag kan få en företagsbot eller sanktionsavgift

Sammanfattning för säkert arbete

- Din attityd och ditt beteende ska vara inriktat mot ett säkert arbete!
- Var uppmärksam på risker och tänk efter före!
- Lita på ditt eget omdöme!
- Varna andra om det behövs!
- Meddela risker du upptäcker till arbetsledningen!
- Följ regler och använd de skydd som gäller!

* Arbetsuppgifter

- Vad ska du göra själv när det gäller arbetsmiljö i ditt dagliga arbete?
- Vilken är den rätta attityden för att förhindra olyckor och ohälsa?